Verantwoording participatie over de participatieverordening

Inleiding.

Op grond van de Wet versterking participatie op decentraal niveau (wijziging artikel 150 Gemeentewet) moet de gemeentelijke inspraakverordening voor 1 januari 2027 worden vervangen door een participatieverordening.
In de verordening wordt juridisch verankerd dat inwoners niet meer alleen worden betrokken bij de totstandkoming van beleid, maar ook bij de uitvoering en de evaluatie van beleid. Daarnaast worden in de verordening voorwaarden geformuleerd waaronder inwoners en organisaties gebruik mogen maken van het **uitdaagrecht**: het vragen aan de gemeente om de uitvoering van een gemeentelijke taak over te mogen nemen.

De participatie is aangepakt aan de hand van de vier sleutels volgens methode van het Relevant Gesprek:

1. Waarom?
2. Waarover?
3. Wie?
4. Vorm?

De aanpak is in hoofdlijnen afgestemd met de klankbordgroep participatie van de gemeenteraad en tijdens de raadsinformatieavond op 11 juni 2025.

1. Waarom participatie.

De basis van participatie in Maashorst ligt vast in het algemene participatiebeleid, vastgesteld door de gemeenteraad op 23 januari 2025:

- Visie, doel en uitgangspunten van participatie
- Inwonersparticipatie, aanpak (sleutels) en uitvoering, inclusief ontdekken nieuwe participatievormen
- Overheidsparticipatie in meest brede zin, inclusief Maashorstfonds
- Participatie in het DNA, opleiden, communiceren, evalueren
- Rollen en taken van raad, college, organisatie en samenleving/inwoners

Bij de totstandkoming van de participatieverordening konden we volstaan met het doel ‘verbeteren kwaliteit besluit’, met daarbij de ruimte voor inbreng ‘informeren’ en ‘raadplegen’.
\Want:

- De participatieverordening is een aanvulling op en juridische verankering van het beleid
- Het beleid is via een intensief participatieproces tot stand gekomen.

2. Beschrijf het onderwerp waarover je hebt geparticipeerd.

De participatie richtte zich met name op het relatief grote nieuwe onderdeel: het toepassen van het uitdaagrecht. Uitgangspunt (**kader**) is variant 1 van de Modelparticipatieverordening van de VNG. Hierin zijn enkele kleine aanvullingen aangebracht. Deze zijn voortgekomen uit het gesprek met een aantal raadsleden tijdens de raadsinformatieavond van 11 juni 2025.
De **participatievraag** luidde als volgt: *‘welke suggesties heb je nog ter verbetering van de concept-participatieverordening?’ En aanvullend: ‘welke praktische tips geef je mee voor de uitvoering van de verordening?’*

Hulpvragen voor het goede gesprek:

- Welke kansen en risico's zie je bij het uitdaagrecht?
- Hoe kan dit recht de samenwerking in de gemeente versterken?
- Wat hebben inwoners nodig van de gemeente om dit mogelijk te maken?
- Hoe leggen we dit duidelijk en eerlijk uit aan inwoners?
- Hoe zorgen we voor een duidelijk proces richting inwoners?
- Wat betekent het uitdaagrecht voor onze rol als ambtenaar? (alleen intern)

3. Wie heb je bij de participatie betrokken?

Extern

Alle inwoners konden meedenken/reageren.

Specifiek zijn we in gesprek gegaan met de inwonersplatforms die dat wilden en Uden naar de Toekomst

Intern

Met alle collega's die dat willen en specifiek met een aantal collega's/teams voor wie het uitdaagrecht gevolgen zou kunnen hebben.

Maar ook met het management, directie, juridisch controller

We hebben de Ondernemingsraad en de Adviesraad Sociaal Domein geïnformeerd. Een gesprek werd niet nodig geacht.

4. Welke vormen heb je gebruikt in het participatieproces?

Extern

Voor alle inwoners: een algemene bekendmaking (fysiek en digitaal) met de mogelijkheid om schriftelijk te reageren tussen 12 september en 10 oktober. Op verzoek gingen we in gesprek. Geen algemene (inloop)bijeenkomsten. Met een aantal inwonersplatforms hebben we gesprekken gevoerd.

Intern

Bekendmaking via intranet en persoonlijke benadering cq aansluiten in een werkoverleg.

5. Wat was de opbrengst van het participatieproces en wat is er wel/niet mee gedaan in relatie tot het te nemen besluit?

Zie de bijlage: opbrengst en beantwoording participatie

6. Op welke manieren zijn de verwachtingen gemanaged naar de inwoners en stakeholders?

Door het hanteren van de vier sleutels voor de participatieaanpak hebben we weloverwogen keuzes gemaakt. Het doel, de participatievraag en de participatieruimte zijn in de communicatie met interne en externe stakeholders helder gecommuniceerd.